

Cambra de Comerç
de Barcelona

PROPOSTA D'AMPLIACIÓ DE LA XARXA NATURA 2000 A CATALUNYA

INFORME D'AL·LEGACIONS

Juny de 2005

INTRODUCCIÓ

Marc legal i definició

La Xarxa Natura 2000 té el seu origen normatiu en la **Directiva 92/43/CEE** (modificada posteriorment per la Directiva 97/62/CE) “**habitats**”, i la **Directiva 79/409/CEE** “**de les aus**”. La transposició de la Directiva Hàbitats a la legislació espanyola es va materialitzar en el Reial decret 1997/1995.

Ampliació de la Xarxa Natura 2000 a Catalunya

El Departament de Medi Ambient i Habitatge de la Generalitat ha posat a informació pública l'ampliació de la Xarxa Natura 2000 a Catalunya, que es compon de :

- Una **proposta d'espais naturals de la regió alpina catalana**.
- Una **proposta d'espais naturals de la regió mediterrània catalana**.
- Una **llista d'espais naturals per a la seva designació com a Zona Especial de Protecció per a les Aus**.

Aquesta ampliació té com a finalitat respondre a diversos informes i procediments d'infracció que la Comissió Europea ha tramés a la Generalitat de Catalunya i a l'Estat Espanyol, en relació a la proposta de xarxa fins ara existent.

El Departament de Medi Ambient proposa un destacat increment en el nombre d'espais i d'hectàrees a protegir, que representarien en total prop del 27 % de la superfície total de Catalunya:

	Nombre d'espais Xarxa Natura 2000	Superfície Xarxa Natura 2000 (ha)	% Superfície Catalunya
Xarxa actual	69	619.984	19,5 %
Ampliació	37 nous espais i 118 ampliacions	236.583	7,4 %
Xarxa ampliada	106	856.567	26,7 %

A les xifres d'aquesta taula comparativa s'han d'afegir 77.099 ha més d'ampliació corresponents a l'àmbit marí.

Els 155 espais d'ampliació es proposen per a la seva consideració com a Llocs d'Interès Comunitari i, d'aquests, 115 es proposen també com a Zones d'Especial Protecció per a les Aus (ZEPA).

La proposta d'ampliació a l'àmbit de les costes del Garraf i del Delta del Llobregat

El Departament de Medi Ambient proposa modificacions notables en l'àmbit del Garraf i del Delta del Llobregat, que afecten als següents espais:

- Pineda litoral proposada com a hàbitat de **dunes amb pinedes de pi pinyer (288 ha)**. També es proposa com a **ZEPA**.
- Basses de Can Dimoni proposades com a hàbitat de **zones humides (31 ha)**. També es proposa com a **ZEPA**.
- Franja costanera "Costes del Garraf" proposada com a hàbitat d'**alguers de posidònia (31.924 ha, amb les platges a partir de Gavà Mar excloses)**.
- Modificació de l'espai Delta del Llobregat: 4 ha que passen a quedar dins l'àmbit de l'ampliació de l'aeroport. Es tracta d'una **reducció de l'espai protegit fins ara**, autoritzada pel fet que l'ampliació de l'aeroport de Barcelona constitueix una actuació d'interès públic de primer ordre.

AL-LEGACIONS DE LA CAMBRA DE COMERÇ DE BARCELONA A LA PROPOSTA D'AMPLIACIÓ DE LA XARXA NATURA 2000 A CATALUNYA

Impugnació general de la proposta d'ampliació

La Cambra considera que la definició de la proposta de la Xarxa Natura 2000, que s'ha d'entendre a nivell no només autonòmic o estatal, sinó també europeu, **ha de ser global i integrada en altres planificacions. Aquestes dues condicions no es compleixen en la proposta del Departament de Medi Ambient ara sotmesa a informació pública.**

1. Pel que fa a la **globalitat de la proposta**, s'ha de tenir present que la Directiva "habitats" pretén definir una representació de tots els hàbitats o espècies d'interès comunitari d'Europa, amb suficients mostres de cada regió biogeogràfica per tal de garantir el seu manteniment (o restabliment), en un estat de conservació favorable.

Aquest esperit global de la Xarxa Natura 2000 ha de permetre que els espais a protegir es distribueixin uniformement per Europa, i que un país com el nostre, amb una gran varietat biogeogràfica i una orografia complicada, amb importants extensions de terreny muntanyós, no tingui perquè convertir-se gairebé en una reserva natural, ni per tant comprometre el seu desenvolupament demogràfic i econòmic.

Tanmateix, Espanya és actualment el país europeu amb major nombre d'hectàrees incloses en la Xarxa Natura 2000 (11,4 milions d'hectàrees), i, si bé el seu territori representa el 12 % del sòl de la UE-25, els espais inclosos en l'Estat espanyol dins de la Xarxa Natura 2000 representen el 25 % de tota a-

questa xarxa a Europa. La Xarxa Natura 2000 representa, a més, a Espanya el 23 % del sòl de tot l'Estat.

Amb la proposta d'ampliació, la Xarxa Natura 2000 a Catalunya representa un 27 % del sòl total del nostre territori. S'ha de recordar que la superfície destinada a sòl urbà ocupa el 3,5 % de Catalunya i la dedicada a sòl urbanitzable i infraestructures un 3,2 % més.

2. Quant a la **integració en altres planificacions**, l'ampliació de la Xarxa Natura 2000 a Catalunya haurà de ser compatible amb els objectius d'equilibri territorial i de desenvolupament que estableixi la revisió del Pla Territorial General de Catalunya (PTG) que s'està portant a terme actualment. Aquest Pla determinarà el model territorial global per a Catalunya. La concreció de les propostes del Pla Territorial General es materialitzarà en els corresponents plans territorials parcials i sectorials.

El PTG incorporarà l'**evolució demogràfica i econòmica futura del nostre país**. Les previsions fins ara vigents han quedat superades pels canvis recents: el Pla Territorial General de Catalunya preveia una població per Catalunya l'any 2026 de 7,6 milions d'habitants, xifra ja pràcticament assolida en l'actualitat; les últimes previsions indiquen que l'any 2015 s'arribarà als 8,5 milions d'habitants. Aquest increment demogràfic implicarà un increment paral·lel del sòl urbà, de l'activitat econòmica i dels fluxos de mobilitat de persones, mercaderies i energia, que s'han de tenir molt en compte en la proposta de la Xarxa Natura 2000 a Catalunya.

El PTG haurà de **prestar una especial atenció a les xarxes d'infraestructures**, que han de tenir garantida una continuïtat en el territori. Els plans territorials sectorials de carreteres i de ferrocarrils estan actualment en elaboració. També haurà de tenir molt presents els plans directores i estratègics de les infraestructures logístiques i de transport, especialment el port i l'aeroport de Barcelona, fonamentals per al desenvolupament del sistema productiu català.

Aquesta manca de globalitat i d'integració de la Xarxa Natura 2000 en un model territorial global invalida la proposta d'ampliació. Solament a partir d'un model territorial global, i no pas amb un enfocament purament sectorialitzat, es poden definir actuacions com la Xarxa Natura 2000 (o els plans de carreteres, de ferrocarrils, etc.), conjugant sostenibilitat i competitivitat, harmonitzant els interessos econòmics, socials i ambientals de Catalunya.

Conseqüentment, la Cambra de Comerç de Barcelona considera imprescindible la reconsideració d'aquesta proposta d'ampliació de la Xarxa Natura 2000, atenent als criteris i objectius que es defineixin tant en el nou PTG com en els plans territorials parcials i sectorials que se'n derivin, especialment els d'infraestructures.

Impugnació específica de la proposta d'ampliació dins l'àmbit del Delta del Llobregat i del Garraf

La Cambra de Comerç de Barcelona, seguint els criteris exposats anteriorment, i amb l'objectiu de garantir el desenvolupament futur del sistema productiu català, contempla amb especial preocupació dues àrees específiques de la proposta d'ampliació de la Xarxa Natura 2000: el Delta del Llobregat i les costes del Garraf. La proposta del Departament de Medi Ambient en aquest àmbit territorial afecta molt directament al port i l'aeroport de Barcelona, infraestructures logístiques i de transport que són objecte d'un interès públic de primer ordre.

1. Aquesta proposta **no té en compte les necessitats operatives de l'aeroport**, en especial les que es derivaran dels plans d'ampliació actualment en execució. L'establiment d'una Zona d'Especial Protecció per a les Aus al voltant de la configuració final de pistes de l'aeroport ampliat implica un **increment significatiu del risc d'accidents durant les operacions aèries, amb possibles conseqüències fatals**.
2. Els nous espais proposats estan literalment encaixats al voltant de l'aeroport i entre aquest i el mar. Aquest fet **hipoteca el desenvolupament futur d'un aeroport de primer ordre com el de Barcelona**, que aspira a gestionar 40 milions de passatgers anuals amb l'actual ampliació i contempla posteriors increments de capacitat.

A llarg termini, l'única possibilitat d'ampliació de l'aeroport del Prat serà en direcció al mar, ja que la construcció d'un nou aeroport intercontinental a l'interior de Catalunya no sembla una alternativa factible. Per tant, **limitar les possibilitats d'ampliació de l'aeroport de Barcelona significa limitar l'accessibilitat aèria de tot Catalunya**.

Altres països ja han optat per aeroports al mar, com Kansai (Osaka), Centrair (Nagoya), o Chep Lak Kok (Hong Kong), per tal de poder operar durant les 24 hores (requisit important de les connexions intercontinentals) lluny de les zones habitades. En aquests casos, l'objectiu bàsic de l'actuació ha estat no afectar les poblacions urbanes.

3. La proposta d'una franja marítima protegida (alguers de posidònia) immediata al nou port de Barcelona ampliat també **pot suposar una limitació a l'operativitat del port** (per la influència del tràfic marítim en l'estat de conservació de la posidònia), **així com al seu possible creixement futur cap al sud**, més enllà de l'ampliació que s'està portant a terme en l'actualitat.
4. La proposta de la franja marítima protegida, de prop de 32.000 ha i situada entre el Prat i Segur de Calafell, **resulta incongruent amb l'exclusió deliberada de les zones de platges de Gavà, Castelldefels i Garraf i amb la contaminació generada pels sistemes de sanejament dels municipis**.

La superfície marítima proposada al front de les costes del Garraf i del Delta del Llobregat resulta, doncs, excessiva i no justificada. **Tindria més sentit una proposta de franja marítima a protegir just davant de l'espai reservat pel Pla d'Espais d'Interès Natural (PEIN) en el Garraf**. Això no exclou la possibilitat d'incloure alguna àrea addicional cap al sud, donada la suposada existència de certes poblacions de posidònia entre Sitges i Tarragona.

5. D'altra banda, s'ha de tenir molt present que la Directiva Hàbitats, que constitueix la base legal de la Xarxa, **estableix en l'Article 6 que l'estat membre podrà autoritzar un pla o projecte que afecti la integritat de l'espai**, i els hàbitats o espècies que siguin objectiu de conservació d'aquests, quan no hi hagi solucions alternatives, i/o quan es tracti d'un pla o projecte que s'ha de realitzar **per raons imperioses d'interès públic de primer ordre**, incloses les de tipus social i econòmic.

De fet, en **la proposta del Departament de Medi Ambient ja s'inclou la desqualificació de part d'un espai afectat per l'ampliació de l'aeroport de Barcelona**, que constitueix una actuació d'interès públic de primer ordre.

La importància social i econòmica de les infraestructures logístiques i de transport del Delta del Llobregat implica, ja a priori, que la proposta d'ampliació de la Xarxa Natura 2000 podrà comportar aplicacions futures de l'Article 6 de la Directiva. Aquest fet planteja molts dubtes sobre la compatibilitat de la proposta amb l'esperit de la Directiva, que el que pretén és establir una xarxa que garanteixi el manteniment, en un estat de conservació favorable, dels espais que la configuren.

No es tracta, per tant, de limitar els espais a protegir sinó de trobar les localitzacions més adients per a ells. No solament s'han de valorar aquests espais des del punt de vista de la seva importància biogeogràfica sinó també des del punt de vista de la seva compatibilitat o incompatibilitat amb el desenvolupament econòmic i urbanístic de l'àrea on s'hi troba.

La limitació del creixement de l'aeroport, que significarà una limitació de l'accessibilitat aèria de tot Catalunya i, per tant, una pèrdua de competitivitat com a territori, i l'increment del risc d'accidents durant les operacions aèries, amb possibles conseqüències fatals, invalida la proposta d'ampliació de la Xarxa Natura 2000 a la zona del Delta del Llobregat.

Conseqüentment, la Cambra de Comerç de Barcelona considera imprescindible la reconsideració d'aquesta proposta d'ampliació de la Xarxa Natura 2000, atenent a la seva incompatibilitat amb el desenvolupament econòmic i urbanístic de l'àrea on es localitzen els espais a protegir.